DUGE ZIMSKE NOCI...

joi, 25 februarie 2021

Zima je zavladila našim krajevima.

Snijeg kona no pada onda kada mu je vrijeme, a ne kasnije na prolje e. Zadnjih godina smo navikli da zima do e kasnije, ali ove je godine koliko toliko ipak stigla na vrijeme. Zabijelilli se bregovi, salaši, plastovi, ku e, selo... A u selu nekada je iz svake ku e kroz dimnjak izlazio dim. No, ove godine ne izlazi kroz svaki dimnjak dim. U nekim se ku ama, nažalost, vatra ugasila. Samo Bog zna kada e se opet upaliti. Razmišljaju i tako o vremenima u kojima živimo, sjetila sam se pjesme velikog hrvatskog pjesnika Dragutina Tadijanovi a, Dugo u no . Nakon što je pro itate, vidjet ete i zašto.

Dugo u no , u zimsku bijelu no .....

Dugo u no , u zimsku gluhu no

Moja mati bijelo platno tka.

Njen pognut lik i prosijede njene kose

Odavna je ve zališe suzama.

Trak lampe s prozora pružen je itavim dvorištem

Po snijegu što vani pada ,

U tišini bez kraja, u tišini bez kraja:

An eli s neba, nježnim rukama,

Spuštaju smrzle zvjezdice na zemlju

Paze da ne bi zlato moje probudili.

Dugo u no , u zimsku pustu no ,

Moja mati bijelo platno tka.

O majko žalosna! kaži, što to sja

U tvojim o ima,

Dugo u no , u zimsku bijelu no .

Ovo je jedna od najpoznatijih pjesama spomenutog velikog hrvatskog pjesnika Dragutina Tadijanovi a. Ovo je misaona pjesma i nije nam namjera ovdje o njoj raspravljati jer pisane su tisu e stranica tuma enja i eseja o ovoj pjesmi. Pjesmu spominjemo samo jer nas je potakla na razmišljanje o zimi, majci, tkanju i rodnom kraju.

A volio je Tadijanovi svoj rodni kraj, jako ga je volio. Kako napisah na po etku, ove je zime, kao ina e zadnjih godina, prava zima došla tek nakon blagdana, u sije nju, ova nas pjesma, izme u ostalih dubokih misaonih poruka, tjera na razmišljanje o nekadašnjim zimama. Kada se snijeg spusti na zemlju i prekrije svojom bjelinom zemlju, ku e, puteve i sve ostalo, nastaje neka nadnaravna tišina koja ovjeka tjera na razmišljanje. Vrijeme kao stvoreno za podsje anje na djetinjstvo i rodni kraj. Suvremeni ovjek izgleda (prividno) ima sve osim vremena. Mjesto strpljenja zauzela je žurba, stres, rad, raznorazne aktivnosti bez kojih kao da ovjek više ne može živjeti.

Tko još ima vremena oti i u posjet rodbini, prijateljima i provesti ugodne ase u razgovoru ili nekim (pomalo zaboravljenim) ru nim radovima kojima su se naši stari bavili? Gdje je to vrijeme nestalo? Vrijeme nije nestalo, nestaju ljudi. Mladi i srednje generacije otišli su u druge zemlje, i rijetko se vra aju u rodni kraj, neki ak više ne dolaze, jer nemaju vrijeme... ili... stari, rodni kraj više nije zanimljiv. Ugasili su vatru, kroz dimnjake dim ne izlazi više.

A pjesma je ova zapravo o majci, o svim majkama. A naša su mjesta puna majki koje ekaju svoju djecu i unuke da se vrate, ili bolje re eno bar da svrate za blagdane u svoj rodni kraj. Ne tako davno i naše su majke i bake tkale, prele, vezle. U ile su i nas. Razboji za tkanje su vjerojatno sklonjeni negdje, u nekoj sobi ili u potkrovljima. Nema više sjedenjki kada se prela vuna, kada su se vezle košulje, kada su zimske ve eri bile prilike za druženje, razgovor i zajedništvo. Da se bar za vrijeme blagdana obitelj opet skupi. Pandemija je još ja e udaljila ljude. Kroz sve manji broj dimnjaka izlazi dim, vatra se u nekim ku ama ugasila. Ho e li se opet upaliti? A zimske su no i duge, duge kao ekanje naših mjesta, naših starih da se mladi vrate u svoj rodni kraj….

Maria Lacchici